

Sygn. akt II Ca 788/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2013r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Grażyna Kobus

Sędziowie: SO Longina Góra

SO Piotr Rajczakowski

Protokolant: Agnieszka Ingram

po rozpoznaniu w dniu 7 lutego 2013r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. M.**

przeciwko **J. M.**

o ustanowienie rozdzielności majątkowej

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 22 sierpnia 2012 r., sygn. akt III RC 149/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że ustanawia z dniem 1 czerwca 2011r. rozdzielność majątkową pomiędzy powódką M. M.i pozwanym J. M., którzy w dniu 23 września 1989r. w Urzędzie Stanu Cywilnego w Ś.zawarli związek małżeński, nr aktu małżeństwa 354/1989;

II. oddala dalej idącą apelację;

III. nie obciąża powódki i pozwanego opłatą od apelacji, od uiszczenia której powódka była zwolniona.

Sygn. akt II Ca 788/12

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 22 sierpnia 2012 r. Sąd Rejonowy oddalił powództwo M. M.przeciwko J. M. o ustanowienie rozdzielności majątkowej.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny. M. M.i J. M.w dniu 23 września 1989 r. zawarli związek małżeński. Przed Sądem Okręgowym w Świdnicy toczy się sprawa o rozwód między stronami. W toku postępowania zasądzone od pozwanego w drodze zabezpieczenia na rzecz dwojga małoletnich dzieci stron tytułem alimentów kwotę po 300 zł miesięcznie. Strony zamieszkują wspólnie w trzypokojowym mieszkaniu znajdującym się w Ś.przy Pl. (...). Pozwany wraz z synem zajmuje jeden pokój, drugi pokój zajmuje powódka, a trzeci ich córka. Opłaty za media ponosi powódka.

Pozwany nie partycypuje w kosztach utrzymania mieszkania. Powódka od 1 maja 2009 r. zatrudniona jest w (...)w Ś.na czas nieokreślony, na 3/4 etatu, gdzie otrzymuje średnie miesięczne wynagrodzenie w wysokości 1.061,38 zł netto. Powódka zatrudniona jest także na umowę zlecenia w (...)jako opiekun dowozu dzieci do szkół. W okresie od 1 do 29 lutego 2012 r. uzyskiwała wynagrodzenie w kwocie 184,86 zł netto. Pozwany od 30 września 2011 r. jest bezrobotny bez prawa do zasiłku, utrzymuje się ze zbierania złomu i prac dorywczych. W lipcu 2011 r. ze sprzedaży złomu otrzymał ok. 76 zł, a w październiku 2011 r. 46,85 zł. J. M.w 2007 r. pracował w (...), gdzie uzyskiwał wynagrodzenie netto w wysokości 5.000 zł . Z powodu złej atmosfery w pracy i nieporozumień z pracodawcą pozwany zapadł na depresję i w związku z tym w okresie od 21 czerwca do 18 lipca 2007 r. przebywał w Klinice (...)we W.. Po tym czasie nie powrócił już do pracy. W okresie od 26 listopada 2007 r. do 26 sierpnia 2011 r. pozwany zatrudniony był w (...)Sp. z o. o. jako mistrz produkcji z miesięcznym wynagrodzeniem 3000 zł brutto. W sierpniu 2007 r. zawarł przedwstępną umowę o pracę z (...) SP. z o. o.w D.na stanowisku kontrolera jakości z miesięcznym wynagrodzeniem w kwocie 2.500 zł brutto. W 2007 r. pozwany uzyskał dochód w wysokości 52.440,88 zł brutto, w 2008 r. 57.739,36 zł, a w 2009 r. 55.818,35 zł. Pozwany w okresie od lipca 2007r. do 2009 r. zaciągnął szereg umów kredytowych: w dniu 31.07.2007r. z(...)Bankiem o przyznanie limitu kredytowego do kwoty 10.000 zł., w dniu 28.08.2007r. z (...)o kredyt gotówkowy w kwocie 100.000 zł, w dniu 12.09.2007r. umowę kredytową na zakup notebooka w kwocie 3099 zł z (...)Bankiem, w dniu 06.03.2008r. z GE Money Bankiem o kredyt gotówkowy w kwocie 1.105,68 zł, w dniu 07.05.2008r. z (...)Bankiem o kredyt gotówkowy w kwocie 5.793,69 zł, w dniu 14.07.2008r. z (...)Bankiem o kredyt gotówkowy w kwocie 3.896,10 zł, w dniu 18.07.2008r. z (...)Bank (...)o kredyt gotówkowy w kwocie 3605,68 zł, w dniu 14.08.2008r. z (...)Bankiem o kredyt gotówkowy w kwocie 2.317,47 zł, w dniu 18.10.2008r. o kredyt gotówkowy w kwocie 5.000 zł, w dniu 15.11.2008r. z (...)Bankiem o przyznanie limitu kredytowego i korzystanie z karty kredytowej w kwocie 2.800 zł, w dniu 15.11.2008r. z (...)Bankiem umowę pożyczki gotówkowej w kwocie 3.731,09 zł, w tym samym dniu z(...)Bankiem o przyznanie limitu kredytowego i korzystanie z karty kredytowej (...)w kwocie do 5.000 zł, w dniu 2.12.2008r. z (...)Bank (...)o kredyt na zakup aparatu P.w kwocie 1.306,91 zł, w dniu 05.01.2009 r. z (...)o kredyt w kwocie 5.000 zł, w dniu 16.01.2009r. o kredyt w kwocie 6.868,13 zł, w dniu 23.01.2009r. z (...)Bankiem o korzystanie z karty kredytowej , na której limit wynosił 750 zł, w dniu 26.02.2009r. z (...)Bank o kredyt odnawialny w kwocie 8.000 zł, w dniu 9.06.2009r. z (...)Bank (...)o kredyt gotówkowy w kwocie 8.431,27 zł, w dniu 9.07.2009r. z (...)Bankiem o kartę kredytową z Limitem do 5.000 zł, w tym samym dniu z tym samym bankiem o pożyczkę gotówkowa w kwocie 18.263,80 zł. Pozwany stwierdził, że pieniądze pochodzące z kredytów przeznaczał na utrzymanie rodziny i bieżące opłaty oraz na opłatę studiów żony, która w tym czasie nie pracowała. Pozwany w okresie od 8 do 17 listopada 2010r. przebywał w (...)we W.na Oddziale (...). Rozpoznano wówczas u niego zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane użyciem alkoholu, a pozwany zgłosił się na leczenie dobrowolnie. Wobec pozwanego Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ś.G. M.prowadzi następujące postępowania egzekucyjne: KM 2439/10 z wniosku wierzyciela Bank (...)gdzie stan zadłużenia na dzień 20.03.2012r. wynosił 4.033,77 zł, KM 421/11 z wniosku wierzyciela Bank (...), gdzie stan zadłużenia na dzień 20.03.2012r. wynosił 2.295,38 zł; KM 423/11 z wniosku wierzyciela Bank (...), gdzie stan zadłużenia na dzień 20.03.2012 r. wynosił 26.388,11 zł; KM 681/11 z wniosku wierzyciela (...) S.A., gdzie stan zadłużenia na dzień 20.03.2012r. wynosił 9.657,89 zł; KM 2081/11 z wniosku wierzyciela (...)Bank SA, gdzie stan zadłużenia na dzień 20.03.2012r. wynosił 5.161,44 zł; KM 2242/11 z wniosku wierzyciela(...)Bank SA, gdzie stan zadłużenia na dzień 20.03.2012r. wynosił 9.178,72 zł; KM 2244/11 z wniosku wierzyciela(...)Bank SA, gdzie stan zadłużenia na dzień 20.03.2012r. wynosił 8.446,76 zł; KM 2437/11 z wniosku wierzyciela (...)Bank SA, gdzie stan zadłużenia na dzień 20.03.2012r. wynosił 9.700,95 zł; KM 2599/11 z wniosku wierzyciela(...)Bank SA, gdzie stan zadłużenia na dzień 20.03.2012r. wynosił 21.737,44 zł; KM 2776/11 z wniosku wierzyciela (...)Bank SA, gdzie stan zadłużenia na dzień 20.03.2012r. wynosił 12.673,68 zł; KM 3053/11 z wniosku wierzyciela (...)Bank SA, gdzie stan zadłużenia na dzień 20.03.2012r. wynosił 8.161,39 zł; KM 3053/11 z wniosku wierzyciela (...)Bank SA, gdzie stan zadłużenia na dzień 20.03.2012r. wynosił 3.960,19 zł. Komornik Sądowy G. M.prowadzi również egzekucję z nieruchomości - lokalu mieszkalnego należącego do J. M.i M. M.. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ś.A. S.prowadzi trzy postępowania egzekucyjne wobec J. M.: KM 3445/11 z wniosku wierzyciela (...), gdzie egzekwowana kwota wynosi 127.123,97 zł; KM 3306/11 z wniosku wierzyciela E. S., gdzie egzekwowana kwota to 2.290 zł; KM 724/12 z wniosku wierzyciela A. B., a egzekwowana kwota wynosi 842,11zł. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ś.I. P.prowadzi przeciwko J. M.i M. M.z wniosku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. (...)postępowanie egzekucyjne na podstawie nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu

upominawczym Sądu Rejonowego w Świdnicy z dnia 11.08.2011r., sygn. akt I Nc 1888/11, gdzie stan zadłużenia wynosi 10.755,60 zł. Na mocy umowy kredytu odnawialnego z dnia 20 maja 2008 r, zawartej między (...)Bank (...). z siedzibą w W.a J. M.i M. M.udzielono posiadaczom rachunku kredytu odnawialnego w rachunku oszczędnościowo - rozliczeniowym na cele konsumpcyjne w formie limitu kredytowego w kwocie 10.000 zł. Nieprawomocnym nakazem zapłaty z dnia 16 maja 2012 r. wydanym przez Sąd Rejonowy w Świdnicy w sprawie o sygn. I Nc 997/12 nakazano J. M.i M. M., aby w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu zaspokoili roszczenie w całości i zapłacili solidarnie stronie powodowej (...)Bank (...). z siedzibą w W.kwotę 17 680,02 zł wraz z należnymi odsetkami. Zarzuty od w/w nakazu zapłaty złożyła M. M..

Rozważając tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Sąd wskazał, że powódka swoje żądanie opiera na przepisach art. 52 § 1 i 2 krio, z których wynika, że z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez sąd rozdzielnosci majątkowej; rozdzielnosc majątkowa powstaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia, zaś w wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielnosc majątkową z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności jeżeli małżonkowie żyli w rozłączeniu. Sąd podniósł przy tym, że przepisy kodeksu rodzinnego i opiekuńczego nie zawierają definicji ustawowej „ważnych powodów” w rozumieniu art. 52 § 1 krio, a wyjaśnienie znaczenia tego pojęcia znajduje się w bogatym orzecznictwie Sądu Najwyższego i doktrynie. Do ważnych powodów należy m. in. zaliczyć pozostawanie małżonków w separacji faktycznej, trwonienie przez małżonka majątku wspólnego, nie przyczynianie się do powiększania tego majątku, bezzasadne zaciąganie długów, alkoholizm jednego z małżonków, brak możliwości porozumienia się małżonków w zakresie zarządu majątkiem wspólnym. Nie można przy tym utożsamiać ważnych powodów w rozumieniu art. 52 krio z pojęciem trwałego rozkładu pożycia małżeńskiego i wiązać z kwestią winy powstania tego rozkładu, gdyż rozkład pożycia pomiędzy małżonkami dotyczy jedynie stosunków osobistych małżonków, podczas gdy sprawy z art. 52 krio są sprawami majątkowymi i dlatego wymienione w tym przepisie ważne powody powinny mieć charakter majątkowy. Sąd wskazał także, że ustanowienie przymusowego ustroju majątkowego pomiędzy małżonkami, wbrew woli jednego z nich, powinno mieć charakter wyjątkowy i uzasadniony szczególnymi i ważnymi okolicznościami. Zgodnie z aktualnym i utrwalonym orzecznictwem Sadu Najwyższego ważnym powodem w rozumieniu art. 52 krio nie jest każdy przypadek separacji faktycznej małżonków, lecz jedynie separacja, która uniemożliwia małżonkom współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym. Przez ważne powody, dające podstawę do ustanowienia rozdzielnosci, należy rozumieć wytworzenie się takiej sytuacji, która w konkretnych okolicznościach faktycznych wywołuje stan pociągający za sobą naruszenie lub poważne zagrożenie interesu majątkowego jednego z małżonków i z reguły także dobra rodziny. Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że strony nie pozostają w separacji faktycznej, zamieszkują razem, jakkolwiek każda z nich samodzielnie zarządza uzyskiwanymi przez siebie dochodami i pozostają w konflikcie. W ocenie Sądu, nie są to jednak „ważne powody ” w rozumieniu art. 52 § 1 krio, które uzasadniałyby uwzględnienie żądania pozwu i to z datą wsteczną od sierpnia 2007 r. Zgodnie z art. 23 krio małżonkowie są m. in. zobowiązani do wzajemnej pomocy oraz współdziałania dla dobra rodziny. Nie można żądać ustanowienia rozdzielnosci majątkowej, gdyż jedno z małżonków straciło stałe źródło dochodów, takie postępowanie jest sprzeczne z ideą małżeństwa. Niepowodzenia, trudności jednego z małżonków, nawet niosące ujemne konsekwencje dla całej rodziny, nie stanowią ważnego powodu uzasadniającego powództwo. Zdaniem Sądu, w przeszłości, gdy pozwany osiągał stałe i wysokie zarobki, cała rodzina korzystała z jego dochodów, powódka nie pracowała, dzięki środkom uzyskanym przez męża mogła ukończyć studia. Nie można również uznać, że powódka nie miała świadomości zaciąganych przez J. M. kredytów, jeżeli 20 maja 2008 r. razem z pozwanym zawarła z (...) S.A. umowę kredytu konsolidacyjnego i z pełną świadomością przejęła na siebie określone zobowiązania finansowe. Pozwany, zdaniem Sądu, niewątpliwie wpadł w pułapkę zadłużenia i w swojej aktualnej sytuacji finansowej nie ma praktycznie możliwości, aby uregulować swoje ogromne zobowiązania finansowe wobec wierzycieli. Zobowiązania te jednak są wynikiem błędnych decyzji ekonomicznych pozwanego, być może pewnej lekkomyślności i przecenienia swych możliwości w spłacie zaciągniętych kredytów i pożyczek. Sąd stwierdził, że pozwany w przeszłości osiągał stosunkowo wysokie dochody, pracował do 26 sierpnia 2011 r., był cenionym pracownikiem i zaciągając pierwsze pożyczki i kredyty mógł liczyć się z tym, że wywiąże się ze swoich zobowiązań. Pozwany nie ukrywał przy tym, że z powodu problemów finansowych zbyt często spożywał alkohol, jednak sam podjął decyzję o skorzystaniu z pomocy specjalistów i nie można uznać, że to była przyczyna powstania spirali zadłużenia, w którą popadł. Sąd zauważył

również, że obciążenia pieniężne, które aktualnie ponosi lub może ponosić powódka, wynikają nie z tego powodu, że pozwany samodzielnie pozycygał szereg kredytów i pożyczek, lecz z faktu, że powódka jest stroną umowy kredytowej zawartej wspólnie z pozwanym oraz musi uiszczać należności z tytułu zaległości w opłatach za mieszkanie, którego jest współwłaścicielką z pozwanym i zobowiązana jest także do ponoszenia kosztów utrzymania tego mieszkania. Zdaniem Sądu, wątpliwym jest zatem, aby powódka obciążona została w trybie art.787 kpc obowiązkiem spłaty kredytów i pożyczek zaciągniętych samodzielnie przez pozwanego i bez wyraźnej zgody powódki wyrażonej wobec banków i innych podmiotów udzielających tych kredytów i pożyczek. Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznał, że nie wystąpiły ważne powody uzasadniające ustanowienie pomiędzy stronami rozdzielnosci majątkowej.

W apelacji od powyższego wyroku powódka, wnosząc o jego zmianę przez uwzględnienie powództwa i ustanowienie rozdzielnosci majątkowej między stronami zgodnie z żądaniem pozwu, zarzuciła naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie oraz sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału przez przyjęcie, że nie zachodzą szczególne okoliczności, uzasadniające orzeczenie rozdzielnosci. W uzasadnieniu podniosła, że Sąd Rejonowy ustalił stan faktyczny, który nie pokrywa się w całości z rzeczywistym przebiegiem wydarzeń i nie znajduje pełnego odzwierciedlenia w dowodach. Powódka potwierdziła wszystko, co Sąd ustalił w zakresie pracy zarobkowej wykonywanej przez strony oraz w kwestii dużej ilości kredytów. Faktem jest też to, że przez pewien okres powódka nie osiągała dochodów, ale (o czym Sąd Rejonowy nie wspomniał) wykonywała pracę polegającą na prowadzeniu domu i wychowywaniu dzieci - a te czynności zostały uznane przez Sąd Najwyższy za równoważne z pracą zarobkową. Stąd też nie można stwierdzić, że powódka była na utrzymaniu pozwanego, a jedynie to, że wykonywała pracę nie przynoszącą dochodu, ale i zwalniającą z wielu wydatków (zatrudnienie kogoś do sprzątania, prania, gotowania, robienia zakupów i opieki nad dziećmi pociągnęłoby za sobą znaczące wydatki). Skarżąca zarzuciła, że Sąd Rejonowy wskazał na miejsca pracy pozwanego i zauważył, że wszystkie posady tracił z powodu „konfliktu z pracodawcą”, a zaraz potem trafiał do Szpitala (...), lecz nie zechciał w zważaniach pochylić się głębiej nad tematem i wyciągnąć prostego wniosku, że to pozwany jest konfliktowy i nie potrafi normalnie funkcjonować w zorganizowanej grupie (np. w pracy). Sąd przytoczył informacje, zawarte w dokumentacji medycznej, świadczące wprost o tym, że pozwany leczył się na depresję, ma zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania w wyniku nadużywania alkoholu oraz przebywał na Oddziale (...) w Szpitalu (...). Te fakty Sąd potraktował w sposób całkowicie obojętny i nie dostrzegł żadnego powodu do niepokoju. Sąd wprawdzie wspomniał o wielu kredytach zaciągniętych przez pozwanego, ale nie doszukał się w tym niczego nadzwyczajnego i naganego. Stwierdził, że pozwany podejmował lekkomyślne decyzje i wpadł w pułapkę finansową, a ta sytuacja spowodowała, że może faktycznie zbyt często sięgał po alkohol, jednak decyzję o skorzystaniu z pomocy specjalistów podjął samodzielnie. W ocenie powódki, niezrozumiałe jest to, na jakiej podstawie i z jakiego powodu Sąd bezkrytycznie, bez jakiegokolwiek analizy, przyjął za fakt stwierdzenie pozwanego, że pieniądze pochodzące z ogromnej ilości umów kredytowych przeznaczył na utrzymanie domu i opłacenie studiów żony. To niewiarygodne, abstrakcyjne i w niczym nie znajdujące potwierdzenia stwierdzenie zostało przyjęte jako pewnik. Natomiast wersja powódki, że pozwany nigdy nie przyniósł do domu ani złotówki z kredytów zaciągnięty przez siebie, a zdecydowaną większość pieniędzy przeznaczał i przeznacza na alkohol Sąd pominął i nie zechciał nawet wyjaśnić, dlaczego dał wiarę niewiarygodnemu pozwanemu, a nie powódce. Skarżąca podkreśliła, że wyraźnie mówiła o powodach, dla których chce ustanowienia rozdzielnosci oraz wskazała na przyczyny wniesienia sprawy o rozwód. Sąd Rejonowy nie wziął pod uwagę żadnych informacji oraz zarzutów przeciwko pozwanemu, jakie powódka przedstawiła na piśmie i wypowiedziała podczas rozprawy. Wyrok Sądu oraz zważenia zawarte w uzasadnieniu - zdaniem powódki - mijają się z ustalonym stanem faktycznym i nie pasują do sytuacji, jaka panuje w związku małżeńskim powódki oraz pozwanego. Sąd Rejonowy nie wykazał zainteresowania, na jakie potrzeby rodziny można przeznaczyć tak niewyobrażalnie wielkie sumy i czy są jakiegokolwiek ślady po domniemanych wydatkach. Powódka nie odczuła, ani też nie dostrzegła poprawy warunków życia - wręcz przeciwnie. Dodała, że pozwany nie pracuje od dłuższego czasu i nie ma zamiaru podjąć zatrudnienia, jego choroba alkoholowa pogłębia się, a wizyty w Poradni nie przynoszą efektu, gdyż pozwany nadal nadużywa alkoholu. Sąd Rejonowy kompletnie pominął przyczyny powstania długów w tak niebotycznej wysokości i przyjął nierealną i nieprawdziwą wersję pozwanego. Zdaniem powódki, pozwany nie wpadł w spiralę zadłużenia z powodu błędnych decyzji, lecz ze względu na niepoahamowaną potrzebę posiadania gotówki - naturalnie na własne potrzeby, przeważnie związane z alkoholem. Powódka nie okazała się być dla Sądu Rejonowego na tyle przekonująca, aby zechciał przyjąć jej

wersję wydarzeń - na której potwierdzenie są dowody w postaci dokumentów (wszystkie kredyty po konsolidacyjnym z 2009r. pozwany zaciąga samodzielnie, bez wiedzy powódki; wszystkie opłaty i rachunki oraz długi są regulowane przez powódkę). W żądaniu pozwu została wskazana data wsteczna zgodna z chwilą, kiedy pozwany rozpoczął proceder zawierania umów o kredyty i pożyczki (nie spłacając niczego i nie przynosząc pieniędzy do domu). Obecnie sytuacja finansowa stron jest katastrofalna, a powódka nie dostrzega szans na spłatę wszystkich długów. Jednakże pragnie zakończyć toksyczny związek i oddać pozwanemu odpowiedzialność za jego własne, osobiste długi.

Sąd Okręgowy rozpoznając apelację oparł się na ustaleniach faktycznych Sądu Rejonowego, a ponadto ustalił. Zawarcie przez pozwanego J. M. umowy kredytowej w dniu 3 września 2007r. z (...) na kwotę 100.000 zł, nastąpiło za zgodą powódki M. M. (umowa kredytowa z 3 września 2007r. - k. 43). Pozwany przekazywał powódce środki pieniężne na utrzymanie rodziny do czerwca 2011r. (zeznania powódki - k. 48). Wyrokiem z 28 grudnia 2012r. Sąd Okręgowy w Świdnicy (sygn. akt I C 2748/11) rozwiązał małżeństwo stron przez rozwód z winy J. M. (wyrok Sądu Okręgowego w Świdnicy z 28 grudnia 2012r. - k. 177 akt I C 2748/11). Postanowieniem z dnia 23 stycznia 2013r. Sąd Rejonowy w Świdnicy, w sprawie II K 979/12, na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 kpk umorzył postępowanie karne w sprawie przeciwko J. M., o to że w okresie od 1997r. do 14 kwietnia 2012r., znęcał się fizycznie i psychicznie nad żoną M. M. w ten sposób, że będąc pod wpływem alkoholu bez powodu wszczywał w domu awantury, podczas których wyzywał ją słowami wulgarnymi, szarpał za odzież, popychał, groził pobiciem i pozbawieniem życia, przy czym w dniu 24 grudnia 2011r. groził jej celując w jej stronę bronią, a w dniu 14 kwietnia 2012r. szarpał ją trzymając za ręce, czym spowodował obrażenia ciała w postaci otarć naskórka obu ramion i podbiegnięcia krwawego przedramienia, które to obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządów ciała na okres poniżej 7 dni, przy czym czynu tego dopuścił się w stanie całkowicie zniesionej zdolności do rozumienia znaczenia czynu jak i pokierowania swoim postępowaniem i orzekł tytułem środka zabezpieczającego umieszczenie J. M. w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym (postanowienie Sądu Rejonowego w Świdnicy z 23 stycznia 2013r., w sprawie II K 979/12 - k. 185).

Rozważając całość tak dokonanych ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy zważył co następuje. Apelacja podlegała częściowemu uwzględnieniu. Ustanowienie przez sąd rozdzielenia majątkowej między małżonkami, którzy pozostawali we wspólności ustawowej lub umownej, z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa jest dopuszczalne w zasadzie tylko wtedy, gdy z powodu separacji faktycznej (życia w rozłączeniu) niemożliwe było już w tym dniu ich współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym, przy czym separacja ta musi występować w postaci trwałego zerwania wszelkich stosunków majątkowych oraz braku możliwości podejmowania wspólnych decyzji gospodarczych, będących konsekwencją uprzedniego ustania więzi rodzinnoprawnych między małżonkami (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 14 stycznia 2005r., III CK 112/04, Wyd. Lex nr 602707 i z 11 grudnia 2008r., II CSK 371/08, OSNC 2009r., Nr 12, poz. 171). Sąd Okręgowy, wbrew zarzutom apelacji, podziela tak stanowisko Sądu Rejonowego jak i uzasadniając je argumentację, że brak było w okolicznościach sprawy orzeczenia rozdzielenia majątkowej między stronami w dacie żądanej przez powódkę, tj. od sierpnia 2007r., gdyż w tym czasie jak i jeszcze przez około dalsze 4 lata, nie występowało pomiędzy małżonkami zerwanie (o którym wyżej mowa) wszelkich stosunków majątkowych oraz brak możliwości podejmowania wspólnych decyzji gospodarczych. Umową z 8 sierpnia 2007r. pozwany zawarł z (...) S. A. Oddział w Polsce umowę karty kredytowej, a 3 września 2008r. umowę kredytu na kwotę 100.000 zł., a powódka na obie te umowy wyraziła zgodę, zaś brak jest dowodów na to aby ta zgoda z jakichkolwiek przyczyn mogła zostać uznana za niewywołującą skutków prawnych. Również jeszcze w dniu 20 maja 2008r. powódka razem z pozwanym zawarła z (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. umowę kredytu odnawialnego w rachunku oszczędnościowo - rozliczeniowym, na cele konsumpcyjne, w formie limitu kredytowego w kwocie 10.000 zł. Pozwany, co wynika z dowodów zebranych w sprawie niniejszej, jak i w sprawie rozwodowej oraz karnej, nadużywał wprawdzie od 2007r. alkoholu i na pewno przeznaczał na ten cel część środków finansowych, jednak środki uzyskiwane tak z zatrudnienia, jak zaciąganych samodzielnie kredytów i pożyczek, wbrew odmiennemu stanowisku skarżącej, również w części musiał jednak przeznaczać na zaspokojenie potrzeb rodziny, gdyż poza powyższym zadłużeniem pozwanego z tytułu tychże kredytów i pożyczek i poza zadłużeniem obu stron wobec Wspólnoty Mieszkaniowej, brak jest podstaw do przyjęcia, aby powstało inne istotne zadłużenie, czy aby potrzeby rodziny, w tym dwójki dzieci stron, nie były ówczasem zaspakajane. Z zeznań powódki złożonych na rozprawie w dniu 19 czerwca 2012r. (k. 48), wynika natomiast, że pozwany od ponad roku nie przekazuje jej środków na życie. Wcześniej zatem

musiała mieć miejsce sytuacja odmienna i pozwany przekazywał jej środki finansowe na utrzymanie rodziny, a więc do tego czasu brak było podstaw do przyjęcia zerwania wszelkich stosunków majątkowych przez małżonków, a tym samym przyjęcia istnienia separacji stanowiącej przesłankę ustanowienia rozdzielności majątkowej z datą wsteczną w stosunku do daty wytoczenia powództwa. Natomiast zaprzestanie przez pozwanego przekazywania środków na zaspakajanie potrzeb rodziny w czasie wskazywanym przez powódkę (od ponad roku od daty złożenia zeznań w dniu 19 czerwca 2012r.), w połączeniu z istnieniem separacji małżonków skutkującej orzeczeniem rozwodu, jak i zachowaniami pozwanego objętymi postępowaniem karnym, umorzonym ze względu na całkowite zniesienie jego zdolności do rozumienia znaczenia czynu jak i pokierowania postępowaniem, dawały podstawy do przyjęcia separacji w wyżej wskazywanym znaczeniu, tj. uzasadniającej ustanowienie rozdzielności majątkowej, od dnia 1 czerwca 2011r., a czego nie wziął pod rozwagę Sąd Rejonowy i co w rezultacie musiało skutkować zmianą zaskarżonego wyroku. Całokształt takich okoliczności uzasadniał bowiem uznanie, że od tej daty małżonkowie zerwali już wszelkie stosunki majątkowe jak i nie istniały już możliwości podejmowania wspólnych decyzji gospodarczych.

Niezależnie od powyższych rozważań i już tylko na marginesie wskazać należy, że celem powódki w niniejszym postępowaniu było, jak się wydaje, uniknięcie odpowiedzialności za istniejące zadłużenie powstałe w czasie małżeństwa. Tymczasem, na co zwrócił już uwagę Sąd pierwszej instancji, niezależnie od orzeczenia o ustanowieniu rozdzielności majątkowej z datą wsteczną, czy też jego braku, powódka będzie ponosiła odpowiedzialność razem z byłym małżonkiem za zobowiązania, które zaciągnęli wspólnie lub które powstały za jej zgodą. Natomiast, również niezależnie od tego czy nastąpiłoby uwzględnienie jej żądania w przedmiocie ustanowienia tej rozdzielności, mało prawdopodobnym jest, aby powódka ponosiła taką odpowiedzialność za zobowiązania pozwanego powstałe bez jej zgody, z uwagi na wymóg pisemnego wyrażenia takiej zgody przez współmałżonka na zaciągnięcie zobowiązań, co do których ma zostać nadana klauzula wykonalności przeciwko drugiemu małżonkowi, z ograniczeniem jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową (art. 787 k.p.c.).

Z powyższych przyczyn Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zmienił zaskarżony wyrok (pkt I), a w myśl art. 113 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594 ze zm.) w związku z art. 102 k.p.c., nie obciążył stron kosztami opłaty od apelacji, od uiszczenia której powódka była zwolniona (pkt II).